

Ирландия

Права на обвиняемите в наказателното производство - Ирландия

В тези информационни листове се обяснява какво се случва, когато сте заподозрян или обвинен в престъпление, което е предмет на съдебен процес. За информацията относно дребни пътни нарушения, за които обикновено се налага фиксирано наказание като глоба, преминете към [информационен лист 5](#).

Ако сте жертва на престъпление, можете да намерите пълна информация за правата си [тук](#).

Кратко представяне на наказателния процес

- [Националната полиция на Република Ирландия](#) ([An Garda Síochána](#)) разполага с редица правомощия да спира и обисква лица, както и с правомощия да задържа под стража, ако смята, че лицето е извършило или е на път да извърши правонарушение, за което се предвижда задържане под стража.
- След задържането ви под стража, член на Националната полиция на Република Ирландия ще ви разясни вашите права, като те включват правото да говорите с адвокат и лекар, както и правото да присъства устен преводач, ако поискате такъв. По отношение на задържани под стража деца има специални разпоредби, които предвиждат, че при разпитите трябва да присъства съответен възрастен човек.
- На този етап може да бъдете помолен да дадете съгласие за вземане на ДНК проби, да дадете пръстови отпечатащи, да бъдете фотографирани, и/или да участвате в разпознаване.
- В хода на разследването член на Националната полиция на Република Ирландия може да ви повдигне обвинение. Това може да стане чрез обвинителен акт или може да ви бъде връчена призовка да се явите в съда на определена дата. Полицията ще изпрати досието с подробности по разследването на [Генералната прокуратура](#), която ще реши дали да осъществи наказателно преследване от името на държавата.
- Може да бъдете незабавно освободен под гаранция, съгласно която да трябва да се явите в съда, или може да поискате от [районния съд](#) ([District Court](#)) освобождаване под гаранция на по-късен етап.
- По-леките правонарушения, известни като „правонарушения, разглеждани по реда на бързото производство“ (*summary offences*) се разглеждат от районния съд по съкратена процедура. Делата за по-тежките правонарушения, т.е. престъпленията от общ характер, се разглеждат пред съдия и съдебни заседатели.
- По време на цялото наказателно производство винаги се предполага, че сте невинен до доказване на противното.
- Имате право да ползвате услугите на адвокат. Ако не можете да си позволите да платите за процесуално представителство, може да поискате [правна помощ](#).
- Ще бъдете осъден, ако сте признат за виновен извън всяко основателно съмнение. Ако сте осъден от районния съд, имате право да обжалвате присъдата както в частта относно вината, така и в частта относно наложеното наказание. Ако сте оправдан, това е краят на делото и срещу вас не могат да бъдат предприети по-нататъшни действия.
- Ако съдебните заседатели са ви признали за виновен за престъпление от общ характер, нямате автоматично право да обжалвате и трябва да се консултирате с адвоката си как да постъпите.

Подробности за всички етапи на процеса и за вашите права могат да се намерят в информационните листове. Тази информация не замества консултацията с адвокат и предназначението ѝ е само да ви упъти.

Роля на Европейската комисия

Моля обърнете внимание, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателното производство в държавите-членки и не може да ви помогне, ако имате оплакване. Тези информационни листове съдържат информация за това как да подадете оплакване и до кого.

Следвайте хиперлинковете по-долу, за да намерите необходимата Ви информация

[1 – Консултация с адвокат](#)

[2 – Моите права по време на разследването на престъплението](#)

- Задържане под стража
- Разпит и полицейско разследване
- Обиск и претърсване
- Първо съдебно заседание
- Подготовка за съдебен процес или производство за признаване на вината

[3 – Моите права по време на процеса](#)

[4 – Моите права след процеса](#)

[5 – Пътни нарушения](#)

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 27/04/2012

1 – Получаване на правен съвет

Получаването на независим правен съвет е много важно, когато сте замесени по някакъв начин в наказателен процес. В информационните листове се обяснява кога и при какви обстоятелства имате право да бъдете представляван от адвокат. В тях се обяснява и какво ще направи адвокатът за вас. Този общ информационен лист ви ориентира как да си намерите адвокат и как ще бъдат покрити разходите за него, ако не можете да си позволите да платите за правния съвет.

Намиране на адвокат

Ако сте задържан и се нуждаете от адвокат, полицията разполага със списък от адвокати, които са в готовност да дойдат и да се срещнат спешно с вас, за да ви консултират. Списъкът се състои от адвокати, за които се знае, че са на разположение да посетят полицейските участъци 24 часа в денонощието.

Ако не сте задържан, но се нуждаете от съвет от адвокат по наказателни дела, можете да се свържете с [Правното общество на Ирландия \(Law Society of Ireland\)](#), което ще ви предостави имената на адвокати, занимаващи се със защита по наказателни дела. На организацията не е позволено да препоръчва който и да е от тях.

По-добър начин за намиране на адвокат, специализиран в тази област, е по препоръка, ако познавате хора, които са били в подобна ситуация преди. Като алтернатива може да опитате да потърсите в интернет, тъй като много правни кантори вече имат уебстраници, които представят специализацията им.

Заплащане за адвокат

В Ирландия съществува система за правна помощ, която при определени обстоятелства може да осигури безплатно услугите на адвокат на лице, заподозряно или обвинено в извършването на престъпление.

Ако сте задържан в полицейски участък за разпит за закононарушение и не работите или имате ниски доходи, вероятно ще имате право да ползвате безплатно услугите на адвокат съгласно [схемата за правна помощ на полицията](#). Трябва да подпишете формуляр на своя адвокат, който включва декларация, че доходите ви са под законовия лимит от 20 316,00 евро или получавате социални помощи. Не е необходимо да попълвате нищо друго.

Ако сте обвинен в извършване на закононарушение, имате право да подадете молба за правна помощ до съответния съд, пред който ще се явявате. Това се нарича [сертификат за безплатна правна помощ \(Certificate for Free Legal Aid\)](#). Вашият адвокат ще ви помогне да подадете молбата до съда. Ако нямате адвокат, съдията най-вероятно ще ви предложи правна

помощ и ще ви избере адвокат. Ако обвинението е за тежко престъпление и не работите, най-вероятно ще ви бъде предоставена правна помощ. Ако работите, може да се наложи да попълните формуляр, в който да декларирате доходите и разходите си.

Връзки по темата

[Правна помощ по наказателноправни въпроси](#)

[Правно общество на Ирландия](#)

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 27/04/2012

2 – Моите права по време на разследването на престъплението

Каква е целта на наказателното разследване?

Целта на наказателното разследване е да отговори на подаден сигнал за извършено престъпление или да реагира при подозрение от страна на полицията за извършено престъпление, за да открие извършителя(-ите). Обикновено гражданин сигнализира за инцидент и в отговор на сигнала полицията започва разследване, за да установи дали в действителност има нарушение на наказателното право, и ако е така провежда по-нататъшно разследване.

Кой извършва разследването?

В почти всички случаи правото за разследване на престъпления принадлежи на ирландската полиция, известна като Националната полиция на Република Ирландия ([An Garda Síochána](#)). Полицията може да получава правни указания за това как да проведе най-добре разследването от прокуратурата (Директора на Държавната прокуратура — *Chief Prosecution Solicitors Office (The Director of Public Prosecutions)*), която се състои от юристи, които отговарят за повечето съдебни преследвания от името на ирландската държава.

Какви са етапите на наказателното разследване?

Първият етап на наказателното разследване е подаването на сигнал от гражданин или откриване на предполагаемо престъпление от полицията. Полицията ще установи дали инцидентът, който е докладван, съставлява престъпление и, ако е така, ще започне да разследва престъплението.

На този етап полицията ще реши дали предполагаемото престъпление следва да се счита за „тежко“ или не. Терминът „тежко престъпление“ означава всяко престъпление, за което законът предвижда наказание лишаване от свобода за срок най-малко пет години. Ако престъплението попада в тази категория, то може да бъде разследвано от полицията, като за тази цел тя може да използва правомощията си да ви арестува и задържи в полицейския участък, като по време на това задържане тя може да ви разпитва. Правото да извършва арест, правото на задържане и правото да провежда разпит ще бъдат обсъдени по-долу в този информационен лист.

Ако престъплението не е тежко, правомощията на полицията са по-ограничени. Обикновено в такива случаи тя има право да разследва предполагаемото престъпление, но няма право да ви арестува и задържа с цел разпит. Полицията може да ви арестува само с цел да ви предяви обвинение за предполагаемото престъпление. Ако не ви арестуват за извършването на леко престъпление, тогава обикновено ще ви призоват в Съда при започване на съдебния процес.

Третият етап на разследването е събирането на информация, която може да бъде използвана впоследствие като доказателства при процеса. Този процес на събиране на информация може да приема много форми и правомощията на полицията да събира тази информация се определят в зависимост от характера на предполагаемото престъпление. Правото на полицията да ви арестува и разпита ѝ предоставя също така ограничени правомощия за вземане на проби и събиране на други форми на потенциални доказателства от вас, които ще бъдат обсъдени в рамките на този информационен лист.

Полицията взема решение самостоятелно или под ръководството на прокуратурата ([📄 Директора на Държавната прокуратура](#)) дали да повдигне обвинение и какво да бъде то. Решението за наказателно преследване на престъпления (както тежки, така и леки) често се взима от Полицията. Ако престъплението е от необичаен или очевидно сериозен характер, или такова, което ще изисква съдействието на прокуратурата за повдигане на обвинение, тогава полицията обикновено иска указания от прокуратурата.

Моите права по време на разследването

Следвайте хиперлинковете по-долу за повече информация за правата ви по време на етапите на разследването.

- [Моите права по време на ареста \(1\)](#)
- [Разпит и полицейско разследване \(2\)](#)
- [Обиск и претърсване \(3\)](#)
- [Първо съдебно заседание \(4\)](#)
- [Подготовка за процеса \(5\)](#)

Моите права по време на ареста (1)

Ако престъплението е „тежко“, полицията има право [📄 да ви арестува и задържи за разпит](#). Това означава, че сте задържан под стража и нямате право да напускате определени помещения по време на законното ви задържане.

Полицията има ли нужда от заповед, за да ме арестува?

Не. Полицията не се нуждае на всяка цена от заповед, за да ви арестува, ако подозира, че сте извършили престъпление, което тя разследва.

Къде могат да ме арестуват?

Полицията може да ви арестува в дома ви или на публично място. Достатъчно е тя да има основателно подозрение, че сте извършили престъпление, за да може да ви арестува.

Трябва ли да ми бъде съобщена причината за ареста?

Да. Полицията трябва да ви каже причината за вашия арест.

Може ли полицията да използва сила при ареста?

Да. Тя може да използва сила в рамките на разумното, за да ви арестува.

След като сте арестуван-

Ще бъдете доведен в полицейския участък за разпит или повдигане на обвинение. Вашите права, когато сте в полицейското управление, са защитени от закона и завеждащият полицейското управление ще бъде отговорен за спазване на правата ви. Продължителността на задържането ви в полицейския участък зависи от обвиненията, въз основа на които полицията ви е задържала. Моля, обърнете се към [📄 Ирландския съвет за граждански свободи \(The Irish Council for Civil Liberties - ICCL\)](#) за по-нататъшно запознаване с вашите права.

Разпит и полицейско разследване (2)

Ще бъда ли информиран за правата ми?

Да. Когато сте задържан по силата на нормативна разпоредба, ще бъдете информиран за правата ви по време на задържането. Разяснението ще бъде в писмена форма и трябва да бъде преведено на вашия език, ако не разбирате английски.

Мога ли да уведомя посолството си?

Да. Ако не сте ирландски гражданин, може да информирате вашето посолство или консулство за ареста ви.

Аз съм от друга държава. Трябва ли да бъда в Ирландия по време на разследването?

Не е задължително. Ако не ви е повдигнато обвинение до края на задържането ви, сте свободен да напуснете страната и да пътувате. Ако ирландската държава желае да ви повдигне обвинение на по-късен етап, можете да се върнете доброволно за тази цел или да обжалвате екстрадицията си в своята държава. Ако обвинението ви бъде повдигнато след

края на задържането ви, тогава трябва да бъдете доведен пред компетентния съд. В този случай съдията ще реши дали трябва да бъдете пуснат под гаранция.

Ще ми бъде ли позволено да говоря с адвокат?

Да. Имате право да говорите с адвокат насаме. Ако не познавате адвокат, завеждащият полицейското управление ще ви помогне да си намерите такъв от списък, който се поддържа в полицейския участък. (вж. също [информационен лист 2](#)).

Кога мога да говоря с адвокат?

Ако искате да говорите с адвокат, не трябва да бъдете разпитван докато той не пристигне, след което трябва да ви се осигури незабавен достъп до него.

Може ли адвокатът ми да присъства по време на разпита?

Не. Въпреки това имате право да търсите по-нататъшни правни съвети по време на разпита ви, ако изникне нещо, за което не сте сигурен.

А ако не мога да си позволя адвокат?

Ако финансовите ви средства са ограничени, може да имате право консултациите на вашия адвокат да бъдат заплатени съгласно ирландската система за безплатна правна помощ (вж. [информационен лист 1](#)). Въпреки това, винаги е препоръчително да потърсите правен съвет и въпросът за финансовите ви средства може да бъде обсъден с вашия адвокат на по-късен етап в процеса.

Колко дълго мога да бъда разпитван по време на задържането ми и как ще бъда разпитван?

Може да бъдете разпитван най-много до четири часа наведнъж. Разпитът трябва да бъде проведен по справедлив начин. Той трябва да бъде записан на видео, освен ако това е невъзможно. Имате право на копие от записа само ако ви е повдигнато обвинение и съдът се произнесе с определение, с което го предоставя на вашия адвокат. По време на разпита могат да присъстват не повече от двама полицаи едновременно.

Трябва ли да отговарям на въпросите?

Не. Може да [запазите мълчание](#) по време на разпита, но трябва да сте наясно, че ако мълчите по време на разпита, това може при определени обстоятелства да се използва като доказателство срещу вас в един по-късен процес. Ако откажете да отговаряте на определени въпроси, то този отказ може да се използва заедно с други доказателства в подкрепа на констатацията, че сте виновен.

Ако ми се изиска информация, трябва ли да я предоставя?

Длъжни сте да дадете личните си данни, за да позволите на полицията да ви идентифицира. Трябва да потърсите правен съвет преди да решите да предоставите всякаква допълнителна информация. Ако сте под арест с цел разпит, тогава сте заподозрян в тежко престъпление и всяка информация, която предоставяте, може да се използва като доказателство срещу вас в един бъдещ процес.

Какво се случва, ако кажа нещо, което е в мой ущърб?

Имате право да не се уличавате в извършването на престъпление чрез показанията си. Ако отговорите ви са във ваша вреда, адвокатите ви ще ви дадат съвет относно последствията, като последните обикновено се изразяват в това, че казаното от вас става доказателство срещу вас.

Трябва ли да дам пръстови отпечатьци и да позволя да бъда сниман?

Да. Може да бъдете принуден да дадете пръстови отпечатьци и да позволите да бъдете сниман, ако сте задържан законосъобразно. Престъпление е да възпрепятствате вземането на пръстови отпечатьци или снимки.

Може ли полицията да пази пръстовите ми отпечатьци завинаги?

Да. Въпреки това, вие или вашият адвокат можете да поискате писмено от полицията взетите материали да бъдат унищожени, ако няма да има наказателно преследване или сте били оправдан на съдебния процес.

Трябва ли да дам ДНК или други по-интимни телесни проби?

Ако задържането ви е законосъобразно, полицията се нуждае от разрешение от висшестоящ служител, за да може да вземе интимни проби като ДНК, слюнка, изрезки от ноктите, материали, открити под нокът, или натривка от устата ви. Тя

няма право да взема без разрешение отпечатъци от краката, проба от гениталната област или телесните отвори, освен с ваше съгласие.

Може ли да бъде извършено претърсване на дома ми, служебните ми помещения, колата ми или друго имущество?

Да. [Ирландската конституция](#) и [Европейската конвенция за правата на човека](#) изискват запазване на телесната цялост и неприкосновеност на личния живот, но тези права подлежат на ограничения. Полицията може да претърси дома ви, с или без ваше съгласие, ако има заповед за претърсване или ако влиза в имота ви, за да ви открие и арестува. За повече информация относно претърсването, вижте [Обиск и претърсване \(3\)](#).

Мога ли да обжалвам нарушаването на правата ми?

Трябва да уведомите адвокатите си за всяко нарушение на правата ви и те ще ви посъветват как и кога да подадете жалба срещу такива нарушения.

Кой е завеждащият полицейското управление?

Завеждащият полицейското управление е служител на полицията, който отговоря за благосъстоянието ви и защитата на вашите права. Всеки полицейски участък трябва да има такъв завеждащ. Ако имате някакви проблеми по време на престоя ви в ареста, трябва да поискате да говорите със завеждащия полицейското управление.

Мога ли да говоря със семейството си?

Имате право ваш близък да бъде уведомен за факта на задържането ви, но не е задължително да можете да говорите с него.

Какво ще стане, ако не се чувствам добре, и имам ли право на почивка, храна и напитки?

Имате право на медицинска помощ, ако имате нужда от нея, и по време на задържането ви имате право на подходящи периоди на почивка, храна и напитки.

Прави ли се протокол за престоя ми в ареста?

За престоя ви в полицейския участък се прави протокол и вие или вашият адвокат имате право на копие от него.

А ако не говоря или не разбирам английски?

Имате право на устен преводач, който да ви превежда. Вие или вашият адвокат трябва да настоявате преводачът, който превежда поверителните консултации помежду ви, да е различен от този, който превежда вашите въпроси и отговори по време на разпита в полицията. Трябва да има преводач на разположение по всяко време, когато адвокатът или полицията искат да говорят с вас.

За колко време мога да бъда задържан?

Това зависи от органа, който е разпоредил вашето задържане. Най-дългият период в ирландското законодателство е седем дни.

Обиск и претърсване (3)

Трябва ли да ми кажат защо претърсват имота ми?

Можете да попитате и трябва да ви бъде съобщено защо се извършва претърсване и по силата на какви правомощия. Ако претърсват имота ви, на по-късен етап имате право на копие от всяка заповед за претърсване.

Как полицията провежда претърсването?

Тя трябва да извърши претърсването в съответствие с правото ви да не бъдете подлаган на унижение.

Може ли полицията да изземе вещи?

Да. Те могат да изземат всяка вещ, за която обосновано считат, че може да се използва като доказателство. Също така могат да изземат вещи, които не са упоменати в която и да е заповед, но които могат да послужат като доказателство за друго престъпление.

Мога ли да остана в имота си, докато полицията провежда претърсването?

Да. Не може да правите нищо, с което да възпрепятствате законосъобразното претърсване, но може да го наблюдавате.

Може ли да ми бъде извършен обиск?

Да. Ако полицията има основателно подозрение, че сте извършили престъпление, тогава тя има право да ви обискира без ваше съгласие.

Трябва ли първо да ме арестуват?

Не. Може да бъдете обискиран преди ареста.

Трябва ли да ми бъде казана причината за обиска?

Да. Полицията трябва да ви съобщи причината за обиска и правната регламентация за извършването му.

Мога ли да бъда обискиран чрез събличане?

Да. Можете да бъдете обискиран чрез събличане само ако това е необходимо. Този обиск трябва да се провежда на уединено място в полицейския участък и по начин, който да не ви причинява дискомфорт. Ако е възможно, обискът се провежда от лекар.

Ще бъда ли обискиран от лице от същия пол?

Ако обискът е повече от претърсване на облеклото ви, той би трябвало да бъде извършен от лице от същия пол.

Първото съдебно заседание (4)

Мога ли да бъда задържан под стража или освободен?

Може да бъдете задържан под стража, ако сте доведен от полицейския арест в съда и съдът ви откаже освобождаване под гаранция.

Мога ли да поискам освобождаване под гаранция?

В повечето случаи можете да [поискате освобождаване под гаранция](#) по време на първото си явяване пред [District Court \(районния съд\)](#) (първа инстанция). При определени обстоятелства (например обвинение в убийство) искането за освобождаване под гаранция трябва да се подаде пред Висшия съд (*High Court*) и следователно преди подаването на това искане ще трябва да прекарате известно време в ареста.

Имате право на процесуално представителство и в зависимост от доходите ви то ще бъде платено съгласно схемата за безплатна правна помощ.

Мога ли да получа обяснение защо полицията се противопоставя на освобождаването ми под гаранция?

Да. Трябва предварително да ви бъдат разяснени причините, поради които полицията се противопоставя на пускането ви под гаранция. Имате право на освобождаване под гаранция, но то не е абсолютно. Тя може да бъде отказана, когато съдията е на мнение, че, ако ви пусне под гаранция или няма да се явите на делото, или можете да повлияете на свидетелите, или можете да извършите други тежки престъпления докато сте под гаранция.

Мога ли да бъда освободен условно под гаранция?

Да. Можете да бъдете освободен под гаранция, придружена с условия, като например предаване на паспорта, пребиваване в рамките на ирландската държава докато започне процесът и редовна подписка в полицейския участък, за да гарантирате спазването на тези условия. Съдът също така може да изиска от вас депозиране на пари в брой или да разпорежи замразяването на ирландска банкова сметка на член от семейството или приятел като гаранция за спазване на задълженията ви по гаранцията.

Подготовка за процеса или досъдебно производство за признаване на вината (5)

Мога ли да се призная за виновен по всички или по някои от обвиненията преди процеса?

Да. Процес ще се проведе само ако не се признаете за виновен. Ако се признаете за виновен, тогава няма да има процес, а ще се проведе заседание за постановяване на присъдата и определяне на наказанието.

Какво се случва?

Ако не се стремите към провеждане на съдебен процес, вие приемате едно или няколко от обвиненията, които са ви повдигнати. Споразумението няма законова основа в ирландското право, но на практика прокурорът може да приеме признанието по някои от обвиненията и да се съгласи да оттегли други. Ако се признаете за виновен, ще бъдете осъден по-късно и ще бъдете или няма да бъдете задържан под стража преди заседанието за постановяване на присъдата.

Какво се случва на заседанието за постановяване на присъдата?

Освен ако не е налице задължително наказание, като например доживотно лишаване от свобода в случай на убийство, имате право да се проведе заседание за постановяване на присъдата и определяне на наказанието, на което адвокатът ви да пледира пред съда във връзка с вашето участие в престъплението и специфичните обстоятелства, които ви касаят.

Може ли обвинението да бъде променено преди процеса?

Да. Прокурорът може да добави допълнителни обвинения до датата на процеса включително. Може също така да оттегли обвинения до датата на процеса. Прокурорът има право да представя допълнителни доказателства до и по време на процеса. Той има задължение да съблюдава справедлива процедура и няма право да задържа доказателства или да не разкрива материали, с които разполага и които са от значение за вас и адвокатите ви.

Мога ли да бъда обвинен в престъпление, за което вече съм обвинен в друга държава-членка?

Ако ви е било повдигнато обвинение и сте бил съден за престъпление в една държава-членка, не може да ви бъде повдигнато обвинение за същото в друга държава-членка. Ако обаче сте бил обвинен в една държава-членка, но обвинението е било оттеглено, може да ви бъде повдигнато обвинение за същото престъпление в Ирландия.

Ще получа ли информация за доказателствата срещу мен?

Да. Трябва да ви бъдат представени документите (обикновено наричани „доказателствено досие“), които съставляват доказателствата срещу вас. Трябва да ви бъде дадена информация и за материалите, които са събрани в резултат на разследването на предполагаемото престъпление, но на които прокуратурата не смята да се позовава.

Ще получа ли информация за свидетелите, които дават показания срещу мен?

Да. Можете да получите ограничена информация за свидетелите, които дават показания срещу вас. Имате право да знаете дали има информация за тях в регистъра за съдимост. Имате право да искате информация от тях по време на кръстосания разпит в процеса чрез адвокатите си или чрез частно разследване на адвокатите ви.

Нямате право да получите изчерпателна лична информация за свидетел. Нямате право да общувате със свидетел по начин, който може да се приеме като опит за сплашване или опит да избегнете правосъдие, като тези действия могат да бъдат основание за отмяна на гаранцията ви или за предявяване на допълнителни или последващи отделни обвинения.

Кога ще ми бъде предоставено моето доказателствено досие?

Ако ви е повдигнато обвинение за тежко престъпление, тези документи трябва да ви бъдат предоставени в срок до 42 дни от повдигане на обвинението. Съдът има право да прецени дали да удължи срока, в който държавата трябва да ви предаде тези документи.

Какво ще ми бъде предоставено?

Ще ви бъде предоставена папка с документи, които съдържат основните материали по обвинението срещу вас. Документацията не е изчерпателно представяне на обвинението и прокурорът може да представя допълнителни доказателства до и по време на процеса. Доказателствата, на които се основава обвинението, в повечето случаи трябва се представят устно пред съда от свидетели, които са положили клетва пред съда.

Как да получа моето доказателствено досие?

Вашето доказателствено досие ще ви бъде предадено в съда от член на полицията. Допълнителни доказателства обикновено се представят на адвоката ви в неговата кантора или пред съда.

Ще бъде ли поискана информация за досието ми в регистъра за съдимост?

Да. Полицията има право да поиска информация за минали осъждания за целите на разследването и за решаване на въпроса за освобождаването ви под гаранция, ако бъдете обвинен. Освен това, тя може да се позовава на досието ви в регистъра за съдимост, ако сте бил осъждан, за да позволи на съдиите да определят подходящо наказание. Допуска се представянето на доказателства за осъждания в чужбина.

Има ли ограничения за това кога полицията може да се позовава на предишните ми осъждания?

Да. По време на процеса полицията не може да се позовава на осъжданията ви в миналото, освен ако този въпрос не бъде повдигнат от адвокатите ви при кръстосания разпит или в пледоариите им пред съда.

Връзки по темата

[Повече подробности във връзка с правомощията за претърсване, обиск, задържане и обвинение](http://www.garda.ie/)

[Повече подробности за ролята на полицията](http://www.dppireland.ie/)

[Служба на главния държавен адвокат и Прокуратура](http://www.dppireland.ie/)

[Повече подробности за законодателството](#)

<http://www.irishstatutebook.ie/> [Закон за наказателното правосъдие от 1984 г. Правилник \(за третирането на лицата, задържани в полицейски управления\) от 1987 г.](#)

[Ирландски съвет за граждански свободи](#)

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 27/04/2012

3 – Моите права по време на процеса

Какво се случва, преди делото ми да се разгледа от съда?

Преди делото да се разгледа от съда, съдията ще вземе решение дали да бъдете освободен под гаранция. Обикновено имате право на освобождаване под гаранция. Такова освобождаване може да ви бъде отказано, ако има вероятност да не се явите на делото, ако сте се опитали или ще се опитате да заплашите свидетел, или ако има вероятност да извършите друго тежко престъпление.

Ако искате да се позовете на алиби по време на процеса (т.е. някой, който ще каже, че сте бил с него по време на извършването на престъплението), съдията ще ви укаже да посочите на [прокуратурата](#) името на въпросното лице.

Имате право да се запознаете с фактите по делото срещу вас преди процеса. Трябва да ви се даде изложение за доказателствата срещу вас, когато поискате такава.

Къде ще се проведе процесът?

Името и местоположението на съда, в който ще се гледа делото ще ви бъдат съобщени. [Съдебната служба на Ирландия](#) отговаря за всички съдилища и може да ви помогне да намерите съда, в който трябва да се явите.

По-маловажните обвинения се разглеждат от районните съдилища (*District Court*), където съдиите решават делата сами без съдебни заседатели. По-сериозните обвинения се разглеждат от окръжните съдилища (*Circuit Court*) или от Централните наказателни съдилища (*Central Criminal Court*), където присъдата се постановява от съдебни заседатели.

Съдилищата са достъпни за обществеността. Въпреки това, когато обвиняемият е дете или се касае за сексуално престъпление, делото се разглежда при закрити врати.

Може ли обвиненията да бъдат променени в хода на процеса?

В повечето случаи обвинението не може да бъде променяно в хода на делото. Някои обвинения могат да бъдат променени, ако законът го позволява. Например, обвинение за опасно шофиране може да бъде променено на по-леко обвинение за невнимателно шофиране, ако съдията реши, че сте шофирали небрежно, но не и опасно.

Ако се признаете за виновен по всички обвинения по време на процеса, тогава съдията ще реши каква присъда да издаде. Съдията ще прецени колко сериозно е престъплението и какво е вашето лично положение, за да вземе решение. Признаването за виновен би трябвало да се счита за смекчаващо вината обстоятелство.

Можете също да се признаете за виновен по някои от обвиненията и да педирате невинен по останалите. Съдията или съдебните заседатели ще вземат решение за обвиненията, които оспорвате. След това ще бъдете осъден за обвиненията, за които сте се признал за виновен, и за обвиненията, за които сте намерен за виновен.

Какви са моите права в хода на процеса?

В повечето случаи трябва да присъствате на делото. Ако не се явите в съда, съдията може да издаде заповед да ви арестуват и да ви доведат в съда под стража. Процесът може понякога да продължи и без вас и може да бъдете осъден във ваше отсъствие.

Ако не можете да се явите в съда поради злополука или болест, трябва да уведомите адвоката си и да му предоставите медицинско свидетелство, обясняващо отсъствието ви.

Имате право на устен превод, ако не разбирате какво се случва. Ако сте глух, имате право на жестомимичен превод.

Имате право да се защитавате по делото, ако желаете. Ако не можете да си позволите адвокат, може да ви бъде назначен такъв съгласно [схемата за правна помощ по наказателноправни въпроси](#) в зависимост от това колко сериозно е обвинението. Имате право да изберете адвокат. Ако не познавате такъв, съдията може да ви избере някого. Можете да смените адвоката си, ако не сте доволен от него.

Можете да говорите на делото, ако желаете, но не сте длъжен. Престъпление е да дадете лъжливи показания под клетва.

Какви са моите права относно доказателствата срещу мен?

Можете да оспорвате доказателствата, представени срещу вас, ако са получени неправомерно. Например, ако полицията е влязла в дома ви без разрешение за претърсване, изетите при претърсването доказателства обикновено не се допускат.

Можете също така да оспорите доказателствата, като задавате въпроси на свидетелите, за да докажете, че лъжат или са се заблудили. Също така може да поискате свидетелите да дадат показания, които са от значение за вашата защита, или сочат, че свидетелите на обвинението лъжат или са се заблудили.

Може да наемете частен детектив, за да се снабдите с доказателства. Доказателствата са допустими, ако са получени законно.

Ще бъде ли взета предвид информацията за мен в регистрите за съдимост?

Доказателствата по предишните ви присъди [по принцип](#) не би трябвало да бъдат взети предвид по настоящото дело срещу вас.

Въпреки това, когато съдиите решават каква присъда да издадат, могат да вземат предвид предишните ви осъждания. Това може да включва предишни присъди в други държави.

Какво се случва в края на процеса?

Ако бъдете оправдан, процесът приключва и ще бъдете свободен.

Ако сте признат за виновен или се признаете за виновен, съдията ще реши каква присъда да издаде. Може да се наложи да платите глоба или да изтърпите наказание [☞ лишаване от свобода](#). Съдията може да отложи изпълнението на присъдата ви, като в този случай няма да я изтърпявате, ако не извършвате повече престъпления.

Преди да постанови присъдата съдията може да поиска от [☞ пробационните служби](#) да напишат доклад за вас. Те ще уведомят съдията дали е подходящо да бъдете поставен под надзор, за да се справите с проблемите, предизвикващи вашето наказуемо поведение.

Ако бъде направено запитване, Пробационната служба ще съобщи на съдията дали сте способен да извършвате общественополезен труд. Тогава съдията може да ви осъди на максимум 240 часа безвъзмезден труд вместо на присъда с лишаване от свобода.

Каква е ролята на жертвата по време на процеса?

Ролята на жертвата по време на процеса е като свидетел на обвинението. Жертвата дава показания за това, което е видяла да се случва във връзка с обвинението.

Ако сте осъден или сте се признал за виновен, съдията ще вземе предвид въздействието на престъплението върху жертвата.

Връзки по темата

[☞ База данни на ирландското законодателство](#)

[☞ База данни на ирландската и британската съдебна практика](#)

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 27/04/2012

4 – Моите права след процеса

Мога ли да обжалвам?

Може да обжалвате всяка осъдителна присъда или наложеното наказание. [☞ Начинът на обжалване](#) зависи от това кой съд е разгледал делото. Жалбите срещу решение на районния съд (*District Court*) се разглеждат от окръжния съд (*Circuit Court*). Жалбите срещу решение на Окръжния съд или на [☞ Централния наказателен съд](#) (*Central Criminal Court*) се разглеждат от [☞ Наказателния апелативен съд](#) (*Court of Criminal Appeal*).

Ако искате да обжалвате решение на *District Court*, трябва да подадете документ, наречен „уведомление за жалба“ (*notice of appeal*), до прокурора в рамките на 14 дни. Също така трябва да подадете уведомлението и декларация за връчване до съдебния секретар на района в срок от 14 дни. Ако искате да обжалвате решение на *Circuit Court* или на *Central Criminal Court*, трябва в тридневен срок от постановяване на присъдата да подадете молба до съдията, разгледал делото, с искане за разрешение да обжалвате. След това трябва да подадете „уведомление за жалба“ до секретаря на Наказателния апелативен съд в срок от 7 дни, ако е било отказано разрешение, и в рамките на 14 дни, ако е било дадено разрешение. Обикновено вашият адвокат ще направи всичко това вместо вас.

Ако обжалвате решение на *District Court*, имате право на пълно повторно разглеждане на делото. Също така имате право да обжалвате наложеното ви наказание. Ако обжалвате решение на *Circuit Court* или на *Central Criminal Court*, може да обжалвате по законосъобразност или ако смятате, че при разглеждането на делото са били допуснати процесуални грешки. Също така може да обжалвате наложеното ви наказание.

Какво се случва, ако обжалвам?

Ако обжалвате решение на *District Court*, изпълнението на присъдата се спира докато се разглежда жалбата ви. В този случай трябва да дадете гаранция, която може да се изразява във внасяне на определена сума пари. Ако сте в затвора, когато обжалвате решението на *District Court*, може да бъдете освободен, след като подадете уведомлението за жалбата и внесете гаранцията. Ако сте в затвора и искате да обжалвате, затворническите власти ще ви снабдят със съответните формуляри.

Ако обжалвате решение на *District Court*, може да минат месеци преди жалбата да бъде разгледана. Ако обжалвате решение на *Circuit Court* или на *Central Criminal Court*, този период от време може да е доста по-дълъг.

Ако обжалвате решение на *District Court*, в производството по жалбата имате право да представяте нови доказателства и да привеждате нови юридически аргументи. Ако обжалвате решение на *Circuit Court* или *Central Criminal Court*, по принцип не ви е разрешено да представяте нови доказателства и можете да правите това само при изключителни обстоятелства.

Какво се случва при разглеждане на жалбата?

Ако обжалвате решение на *District Court*, делото се разглежда отново по същество. Ако обжалвате решение на *Circuit Court* или на *Central Criminal Court*, вие или вашият адвокат може да посочите пред съда аргументите, поради които смятате, че вашата присъда трябва да бъде отменена или защо според вас наложеното ви наказание е принципно неправилно.

Какво се случва, ако обжалването е успешно/неуспешно?

Ако жалбата бъде уважена, делото приключва и ще бъдете освободен от всякакви задължения по отношение на него. Ако жалбата бъде отхвърлена, апелативният съд ще потвърди присъдата ви. Ако апелативният съд смята, че първоначално наложеното наказание е неправилно по същество, той може да го увеличи или намали.

След като жалбата ви е била разгледана, нямате право да обжалвате повече. Въпреки това, Наказателният апелативен съд може да ви позволи да обжалвате пред Върховния съд (*Supreme Court*), ако случаят ви поставя правен въпрос от изключителна обществена значимост.

Няма обща разпоредба, която да предвижда обезщетяването ви, ако жалбата е уважена. Когато обжалвате присъда пред Наказателния апелативен съд, може да е възможно обезщетение, ако сте бил жертва на съдебна грешка. Това се случва, когато Наказателният апелативен съд отменя присъда и удостоверява, че новооткрити доказателства сочат, че е била допусната съдебна грешка. Това се случва много рядко. Ако Наказателният апелативен съд удостовери, че е допусната съдебна грешка, може да се обърнете към [министъра на правосъдието](#) за обезщетение.

Присъдата срещу вас се вписва в регистъра за съдимост, след като съдията е приел, че сте виновен за извършеното престъпление.

Присъдата е окончателна, ако са ви признали за виновен или ако сте се признал за виновен. Въпреки това имате право да обжалвате. Ако жалбата бъде уважена, присъдата трябва да се заличи от регистъра.

Аз съм от друга държава-членка. Могат ли да ме върнат там след процеса?

Ако сте осъден за престъпление, съдът не може да ви върне обратно във вашата държава. Той обаче може да препоръча на министъра на правосъдието да бъдете депортиран. Той може също така да отложи изпълнението на присъдата ви или на част от нея при условие, че напуснете страната. Това не означава, че сте депортиран, но ако не успеете да напуснете страната, ще бъдете лишен от свобода. Ако сте в затвора, може да се обърнете към министъра на правосъдието с искане да бъдете прехвърлен извън Ирландия, за да изтърпите остатъка от присъдата си в друга държава-членка.

Ако съм осъден, мога ли да бъда съден отново за същото престъпление?

Ако сте осъден, не може да бъдете съден отново за същото престъпление. Ако сте бил осъден в друга държава-членка, не можете да бъдете съден отново в Ирландия за същото престъпление.

Информация за обвинението/присъдата

В регистъра за съдимост се съдържат всички присъди, постановени срещу вас. Ако сте пълнолетен, тази информация ще се пази в постоянно досие от *Gardai* (Националната полиция). Полицията може също така да разполага и с друга информация за вас. Имате право да поискате поправянето или заличаването на всяка неправилна лична информация, която се отнася до вас. Може да поискате тази информация от [Garda Central Vetting Unit \(Централно административно звено на полицията\)](#). Ако Полицията не ви даде достъп до тази информация, или не коригира неправилната информация, имате право да се обърнете към [Комисаря по защита на личните данни \(Data Protection Commissioner\)](#).

Връзки по темата

[Ирландски съдилища](#)

[Съвет за информация на гражданите](#)

[Комисар по защита на личните данни](#)

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 27/04/2012

5 - Пътни и други дребни нарушения

Как се третират дребните пътни нарушения?

Дребни нарушения като шофиране с превишена скорост, говорене по мобилен телефон по време на шофиране или неправилно паркиране обикновено се наказват с “фиш за фиксирана глоба”, който ви дава определен срок да платите глобата по пощата. Случаят ви ще бъде разгледан от съда само ако не платите глобата. В някои случаи ще ви бъде издаден фиш при установяване на нарушението, а в други фишът ще бъде изпратен на адреса ви.

Някои от нарушенията, които се наказват с фиксирана глоба обаче включват и "наказателни точки", които се начисляват на шофьорската ви книжка, и ако съберете общо дванадесет наказателни точки в рамките на три години, ще ви бъде забранено да шофирате в Ирландия. Ако платите фиксираната глоба, ще ви бъдат начислени по-малко точки, отколкото ако случаят бъде разгледан от съда и бъдете осъден. Европейският съюз в момента работи върху проект за хармонизиране на базите данни с шофьорски книжки, съществуващи в държавите-членки.

Пътните нарушения почти винаги се санкционират от обикновената полиция. Трябва да имате предвид, че в Ирландия шофьорите са задължени по закон да носят шофьорските си книжки със себе си и трябва да ги представят на полицията при поискване.

Ако живеете в Ирландия, а сте гражданин на друга държава-членка, по време на процеса спрямо вас ще се прилага същият режим както спрямо ирландските граждани.

Ако случаят ви стигне до съда, той ще бъде разгледан от районния съд (първа инстанция) в състав от един съдия без съдебни заседатели. Ако не сте удовлетворен от резултата, можете да обжалвате решението, в частта за осъждането или наказанието, пред по-висшата инстанция (вижте [информационен лист 4](#)).

Ще бъдат ли вписани нарушенията в досието ми в регистъра за съдимост?

Всички осъждания за пътни нарушения се записват в компютърния регистър на полицията. Много дребни нарушения, като шофиране с превишена скорост, обикновено не се смятат за криминални деяния. Ако обаче ви е повдигнато обвинение за по-сериозно нарушение, като например опасно шофиране, шофиране след употреба на алкохол или без застраховка, присъдите ще бъдат вписани в досието ви в регистъра за съдимост. За тези правонарушения се прилага процедурата, описана в [информационен лист 4](#). Ако ви бъде повдигнато обвинение за такова нарушение, незабавно потърсете правен съвет.

Каква е процедурата при други дребни нарушения?

Най-често срещаните дребни нарушения са шофирането с превишена скорост или говорене по мобилен телефон по време на шофиране. Други нарушения като шофиране в автобусната лента се наказват с [“џ” фиш за фиксирана глоба](#)”, но за тях не се начисляват наказателни точки. Шофирането без разумно съобразяване с останалите участници в движението, което включва небрежно шофиране, се наказва с глоба и начисляване на наказателни точки.

Трябва да се явите пред съд само ако не платите фиша с фиксираната глоба. Този случай също подлежи на разглеждане от районния съд. Винаги можете да обжалвате решението на районния съд, както е посочено по-горе.

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 27/04/2012